

JAARVERSLAG 2022

AVAG

Europa 1
2672 ZX Naaldwijk
The Netherlands

+31 (0)174 44 66 60
info@avag.nl
www.avag.nl

AVAG

GREENHOUSE TECHNOLOGY CENTER

“De wereldbevolking blijft in een hoog tempo groeien. Deze ontwikkelingen geven veel kansen voor de toekomst.”

- Annie van de Riet,
Voorzitter AVAG

Voorwoord

2020 en 2021 stonden in het teken van Covid. In 2022 waren we klaar voor “het nieuwe normaal”. Nietsvermoedend werden we in februari opgeschrikt door een oorlog. Na de 2e wereldoorlog had niemand meer verwacht dat Nederland zo’n impact zou ondervinden van een geopolitieke situatie elders. Maar niets was minder waar. De energieprijzen rezen de pan uit. Dat veroorzaakte grote problemen voor de Nederlandse tuinbouw. Maar de gestegen energieprijzen werkten ook door in de prijzen van grondstoffen en transport. Door de onzekere situatie waren investeerders terughoudend in het doen van investeringen. Zeker in een kapitaalsintensieve sector als de glastuinbouw. Daardoor droogde de pijplijn van orders op.

Toch zijn we 2022 redelijk positief geëindigd. Voedselzekerheid staat weer op de agenda. De energietransitie vraagt innovatieve oplossingen. De wereldbevolking blijft in een hoog tempo groeien. Deze ontwikkelingen geven veel kansen voor de toekomst. Het lange termijnperspectief voor de AVAG-bedrijven blijft daarom onveranderd positief.

De AVAG stond ook in 2022 garant voor vele activiteiten. In dit document wordt daarvan verslag gedaan. Deze activiteiten zijn opgebouwd rondom de speerpunten: internationalisering, internationalisering, arbeidsmarkt, innovatie en kwaliteit.

De wereld waarin de AVAG-leden opereren verandert rap. En daarmee de omgeving voor de AVAG zelf. Alle reden om ook de eigen strategie tegen het licht te houden. Het bestuur kwam een aantal keer bijeen om over de business drivers, de objectives, de doelen en de strategie van gedachte te wisselen. Het resultaat daarvan is gepresenteerd in de Algemene Ledenvergadering van december 2022. In het voorjaar van 2023 zullen klankbordsessies voor de leden worden georganiseerd waarmee de uitgestippelde koers wordt getoetst bij de behoeften van de leden. Het voornemen bestaat om de AVAG-strategie 2023-2025 in de Algemene Ledenvergadering van april vast te stellen.

Niet alleen in de wereld maar ook binnen het AVAG-secretariaat waren er veranderingen. Melissa Bontekoe en Lindy van de Drift hebben gekozen voor een andere werkring. Zij zijn opgevolgd door Debbie Enthoven en Lianne Berkhoudt. Vanaf 1 november 2022 was het secretariaat daarmee weer op volle sterkte.

Annie van de Riet
Voorzitter

Samenvatting

Leden

In 2022 had AVAG in totaal 76 leden.

Ereleden

Dhr. C.W.L. (Cees) Dijkshoorn
Dhr. J. (Jan) van den Bosch
Dhr. J.M. (Johan) Slaman
Dhr. H.J. (Harm) Maters

Nieuwe leden

- Huisman Schemering per januari 2022
- Martin Stolze per maart 2022
- Ventiguard per mei 2022
- Artechno per november 2022

Nieuwe dochterlidmaatschappen

- Taks – Buitendijk Slaman
- Kind Technologies – KOAT, Crux, Martin Stolze
- Royal Brinkman – Berg Hortimotive

Opzeggingen

Buitendijk Slaman per 31 december 2022
Opgenomen in Greenhouse Logistics (voorheen Taks Handling Systems)

Faillissement Codema

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4

1 De Vereniging 9

1.1 Samenstelling bestuur en secretariaat	9
1.2 AVAG pijlers	10
1.3 Algemene Ledenvergaderingen	11

2 Strategie 13

2.1 Lobby	13
2.2 Internationalisering	13
GAHIF-investeringsfonds	13
(Global Advanced Horticultural Investment Fund)	
Samenwerking NLinbusiness	13
2.3 Kansen Webinars	13
British Columbia	14
Japan	14
2.4 Beurzen	13
GreenTech	14
Fruit Logistica	14
2.5 Arbeidsmarkt	16
Young AVAG	16
Hortitech Innovation Traineeship	17
Aantrekken van nieuw talent	17
HortiTalent	17
Seminar Modernisering arbeidsvoorwaarden	17
Arbeidsmarktcampagne	17
2.6 Innovatie	18
Hortivation	18
Roadmap 2022-2027	19
2.7 Kwaliteit	20
HortiQ	20

3 Financiën 23

4 Ledenactiviteiten 25

4.1 Werkgroepen	25
Kassenbouw	25
Installatietechniek & HLC (Handling Logistiek en Control)	25
4.2 Projectgroepen	25
LED	25
Warmteopslagtanks	26
Stalenfundatiepalen	26
Arbocatalogus	26

5 Communicatie 29

5.1 Netwerkbijeenkomsten	29
Nieuwjaarsbijeenkomst	29
Inspiratiesessies	29
Vacatureteksten schrijven	29
AVAG Ledendag	29
Young AVAG Alumni dag	29
Future Trends & Innovations	30
<i>The next step in horticulture technology</i>	
Let's Connect	30
Inspiratiesessies Seminar Servitization:	31
<i>Greenhouse Technology as a Service</i>	
5.2 AVAG Activatie	31
Website	31
Social	31
Mailings	31
In de media	31

6 Partners in 2022 33

Notities	34
Colofon	36

1 De Vereniging

1.1	Samenstelling bestuur en secreteriaat	9
1.2	AVAG Pijlers	10
1.3	Algemene Ledenvergaderingen	11

1 De Vereniging

1.1 Samenstelling bestuur en secretariaat

Het bestuur heeft in 2022 in totaal 7 keer vergaderd.

Annie van de Riet
Voorzitter,
Projectgroepen P&O,
MarCom, Internationaal
Kwaliteit, HortiQ, Hortivation

Joep van den Bosch
Penningmeester,
WG HLC, DGD,
Groen Label Kas

Pieter van Berchum
Bestuurslid,
WG Install,
Arbo Catalogus

Ton van Mil
Bestuurslid,
GreenTech,
WG Install

Richard Vialle
Bestuurslid,
voorzitter WG HLC,
Hortivation

Henk Verbakel
Bestuurslid,
voorzitter WG Kas

Frank Boers
Bestuurslid,
Hortivation

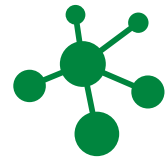
Naam	Datum gekozen	1e hervervkiezing	2e hervervkiezing	Aftredend en niet herkiesbaar
Annie van de Riet	November 19	November 21	November 23	n.v.t.
Joep van den Bosch	November 15	November 19	November 23	November 27
Pieter van Berchum	Maart 14	Maart 18	Maart 22	Maart 26
Ton van Mil	Juni 20	Juni 22	Juni 26	Juni 30
Richard Vialle	April 21	April 22	April 26	April 30
Henk Verbakel	Juni 2021	Juni 24	Juni 28	Juni 23
Frank Boers	December 2021	November 23	November 27	November 31

Tot 1 juli 2022 was Melissa Bontekoe in dienst als Officemanager/Secretaris, haar rol is per 1 september 2022 overgenomen door Debbie Enthoven. Tot 21 juli 2022 is Lindy van der Drift werkzaam geweest als communicatie-specialist, haar rol is per 1 november overgenomen door Lianne Berkhoudt.

“Onze focus ligt op het ondersteunen van onze leden”

1.2 AVAG Pijlers

AVAG heeft de volgende pijlers

Lobby

AVAG zet zich in voor de belangen van onze leden en treedt namens de greenhouse technology sector op als gesprekspartner voor kennisinstellingen, overheden en andere belangenorganisaties.

Innovatie

Stichting Hortivation ambieert een bundeling van krachten met betrekking tot kennismanagement en innovatie binnen de tuinbouw technologiesector. Daarnaast ontwikkelen zij kennis en beleid op het gebied van 'Integrated Growing Systems' voor de sector.

Kwaliteit

Het HortiQ certificaat is een onafhankelijk en objectief kwaliteitssysteem voor kassenbouwers, installatiebedrijven en andere technische toeleveranciers aan de glastuinbouw. Het HortiQ certificaat wordt door de technische industrie en tuinbouw gebruikt zowel in de nationale- als internationale markt.

Arbeidsmarkt

AVAG zet zich in voor een betere aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en een betere aansluiting van het onderwijs op de wensen vanuit de aangesloten bedrijven.

Internationalisering

AVAG positioneert de greenhouse technology sector internationaal en is een vindplaats voor geïnteresseerde die op zoek zijn naar Nederlandse integrated growing systems geschikt voor elk klimaat, markt en gewas.

“AVAG zet zich in voor de belangen van onze leden en treedt namens de greenhouse technology sector op als gesprekspartner voor kennisinstellingen, overheden en andere belangenorganisaties.”

1.3 Algemene Ledenvergaderingen

De Algemene Ledenvergadering bestaat uit:

- Leden
- Ereleden

Algemene Ledenvergadering 21 april 2022 | WHC Naaldwijk

Agendapunten als de AVAG-strategie en de ARBO Catalogus zijn tijdens de ALV besproken. Het was weer mogelijk om fysiek bij elkaar te komen, dit geeft de gelegenheid tot netwerken en dat is een belangrijke functie binnen de vereniging. Toen eind februari de meeste coronaregels kwamen te vervallen gaf dat enorme verlichting, maar met de inval van Rusland in Oekraïne stond de wereld weer op z'n kop. Speciale gast Thomas Grosfeld van VNO-NCW heeft een update gegeven over de situatie Oekraïne-Rusland. Aansluitend aan de ALV was een extra editie van Future Trends & Innovations over Ecosystemen. Deze editie zou oorspronkelijk in december 2021 gehouden worden, maar vanwege Covid hebben we dit moeten verplaatsen.

Algemene Ledenvergadering 28 juni 2022 | Aeres Hogeschool - Floriade

Het thema van deze ALV is Duurzaamheid. In samenwerking met Hillenraad & Partners wordt de strategielijn naar 2025 ontwikkeld. Hierover is in de ALV een toelichting gegeven door Frank Boers. Maartje Jung, Innovation Manager bij Brinkman geeft een presentatie over Toekomstbestendig Ondernemen en Bastiaan Pellikaan, voorzitter College van Bestuur van Aeres introduceert Aeres als onderwijs- en kennisinstelling. Na de ALV was er een rondleiding op de Aeres Hogeschool in Almere en een bezoek aan de BOM-kas op de Floriade.

Extra Algemene Ledenvergadering 7 juli 2022 | WHC Naaldwijk

Op 28 juni was er een Algemene Ledenvergadering. Aan de orde was onder andere een statutenwijziging. Een besluit kon niet worden genomen, omdat het quorum niet aanwezig was. Nu dit niet het geval was, is het AVAG-bestuur verplicht om binnen één maand opnieuw een Algemene Ledenvergadering uit te schrijven. Deze vergadering vond plaats op donderdag 7 juli bij het WHC in Naaldwijk. Omdat de statutaire oproeptermijn niet was gehanteerd, kon geen rechtsgeldig besluit worden genomen.

Algemene Ledenvergadering 1 december 2022 | WHC Naaldwijk

Ook deze bijeenkomst wordt hybride georganiseerd. We nemen afscheid van Theo Sanders als bestuurslid en verwelkomen Frank Boers als zijn opvolger. Aansluitend op de ALV vindt een verkort programma van het Future Trends & innovations plaats. Het thema is ecosystemen en Christian Kromme is keynote speaker.

Extra Algemene Ledenvergadering 22 december 2022 | WHC Naaldwijk

Op 1 december is opnieuw de statutenwijziging besproken. Ook tijdens deze ALV kon een besluit niet worden genomen, omdat het quorum niet aanwezig was. Besloten is om op 22 december opnieuw een extra ALV in te plannen. Tijdens deze vergadering is het rechtsgeldig besluit genomen om de statuten aan te passen. De belangrijkste wijzigingen waren aanpassingen in verband met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen en de wens van het bestuur om nieuw gekozen bestuursleden een volledige termijn te geven in plaats van dat zij de plaats in het rooster van optreden innemen van hun voorganger.

2 Strategie

2.1	Lobby	13
2.2	Internationalisering	13
	GAHIF-investeringsfonds	13
	Samenwerking NLinbusiness	13
2.3	Kansen Webinars	14
	British Columbia	14
	Japan	14
2.4	Beurzen	14
	GreenTech	14
	Fruit Logistica	14
2.5	Arbeidsmarkt	16
	Young AVAG	16
	HortiTech Innovation Traineeship	17
	Aantrekken van nieuw talent	17
	HortiTalent	17
	Seminar Modernisering arbeidsvoorwaarden	17
	Arbeidsmarktcampagne	17
2.6	Innovatie	18
	Hortivation	18
	Roadmap 2022-2027	19
2.7	Kwaliteit	20
	HortiQ	20

2 Strategie

2.1 Lobby

Lobby is een kernactiviteit van de vereniging. In 2022 stond de lobby in het teken van de oorlog in Oekraïne. De sector werd geconfronteerd met sanctiemaatregelen. De AVAG-bedrijven zijn met extra nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van deze pakketten. Om de gevolgen van deze crisis in beeld te brengen heeft Thomas Grosfeld van VNO-NCW tijdens de ALV in april een presentatie gehouden. In de lobby wordt samen opgetrokken met partners zoals VNO-NCW, PlantNet International, Greenport West-Holland.

2.2 Internationalisering

Van de omzet van de AVAG-bedrijven wordt ca. 80% in het buitenland gerealiseerd. De AVAG probeert de leden hierbij te ondersteunen met beurzen, handelsmissies, marktverkenningen etc. Zo was er in 2022 deelname aan het Strategisch Beurzenprogramma. Bij deze activiteiten wordt afstemming gezocht met DGD.

GAHIF-investeringsfonds (Global Advanced Horticultural Investment Fund)

Ongeveer 3 jaar geleden is het idee ontstaan om als AVAG het initiatief te nemen om te komen tot een Global Advanced Horticulture Investment Fund. Aanleiding was de gedachte dat AVAG-leden steeds vaker zouden worden gevraagd mee te participeren dan wel te financieren in een te ontwikkelen project.

Voor een verkennend onderzoek is PWC ingeschakeld en Hillenraad & Partners. In 2021 is het project on hold gezet. Concrete projecten ontbraken. Validatie van het financieringsmodel was daarom lastig.

In de zomer van 2022 heeft een overleg met de betrokken kassenbouwers geleid tot de volgende conclusies:

- A. Er blijkt de afgelopen jaren geen behoefte te zijn geweest om projecten te financieren met behulp van een dergelijk fonds.
- B. De mogelijkheden van de AVAG-leden om te participeren in een dergelijk fonds zijn in deze tijd beperkt.

Besloten is daarom om het project van de agenda te halen. De AVAG zal dit fonds niet actief ontwikkelen. Mocht dat op een later moment wel opportuun worden, dan kan gebruik worden gemaakt van de in dit project opgedane kennis. Deze conclusie laat onverlet dat met dank en waardering werd gesproken voor het initiatief dat destijds door Harm Maters/AVAG-bestuur is genomen.

Samenwerking NLinbusiness

In 2020 is AVAG een samenwerkingsverband aangegaan met NLinBusiness om internationaal ondernemen voor de leden toegankelijker te maken. In 2021 is ook online de samenwerking opgezocht. Op de website van AVAG is informatie te vinden over zaken doen in verschillende landen. Op het platform van NLinbusiness zijn nuttige contacten en de juiste dienstverleners in geselecteerde groeimarkten te vinden. Daarnaast wil NLinBusiness de leden helpen middels 'inspirerende verhalen, tips en tricks over zakendoen in de verschillende landen en marktrapporten'.

"In de lobby wordt samen opgetrokken met partners zoals VNO-NCW, PlantNet International, Greenport West-Holland."

2.3 Kansen Webinars

British Columbia

Voor de AVAG-leden die interesse hebben om hun producten te exporteren naar BC/Canada of zich daar willen vestigen is een webinar georganiseerd. Tijdens het webinar zijn de leden bijgepraat over de kansen en ontwikkelingen en zijn praktische tips gedeeld over zakendoen in British Columbia. De tuinbouwsector in Canada, met name in British Columbia is groot en groeit. Het land heeft sinds 1990 de grootste concentratie kassen in Noord-Amerika. Het is het belangrijkste en snelst groeiende deel van de landbouwsector in Canada. In de afgelopen jaren is het totale kassenoppervlak toegenomen met ca. 1 miljoen m² per jaar.

Vanwege de enorme belangstelling in energie-efficiëntie en automatisering in British Columbia doen veel bedrijven grote investeringen om bestaande kassen aan te passen of nieuw te bouwen. Zij zijn voortdurend op zoek naar innovaties om het rendement te verbeteren. Begin 2023 wordt een handelsmissie georganiseerd naar BC/Canada.

Japan

Op donderdagmiddag 6 oktober organiseerde AVAG en WUR een webinar waarin teruggeblikt werd op de innovatiemissie naar Japan. Een groep van 11 ag-tech ondernemers en kennisinstituten is met de Nederlandse overheid op innovatiemissie geweest naar Japan rond het thema robotisering en datagedreven beschermde teelt. Erik Pekkeriet (WUR) presenteerde tijdens dit webinar een terugkoppeling op de missie naar Japan en schetste de kansen voor samenwerking.

2.4 Beurzen

Greentech

De AVAG en de RAI zijn partners in het organiseren van de jaarlijkse Greentech. De Greentech is voor de AVAG-bedrijven hét podium om zich te presenteren aan het internationale publiek en innovaties te tonen. Na de corona-jaren was er in juni 2022 een reguliere Greentech-beurs. Binnen de MarCom projectgroep werd de organisatie van de beurs voorbesproken en geëvalueerd.

De AVAG was op de Greentech aanwezig met een eigen paviljoen waar enkele AVAG-bedrijven, HortiQ en Hortivation waren vertegenwoordigd. Zowel bezoekers als standhouders kijken terug op een geslaagde editie:

VISITORS

121 Countries

10,890 Visitors in 3 days

87% Intend to visit next year

80% Decisions making role

8.3

Visitor appreciation

EXHIBITORS

30,000 M²

495 Exhibitors

4 Pavilions + 4 Theaters

80+ Knowledge sessions

262 Speakers

7.6

Exhibitor appreciation

Fruit Logistika

Veel AVAG-bedrijven zijn vertegenwoordigd op de Fruit Logistika. In de projectgroep MarCom is het idee ontstaan om tot een gezamenlijke inzending te komen om zo tot de Dutch Greenhouse Technology sector nog sterker te presenteren. De AVAG is daarom in overleg getreden met de organisatie. De mogelijkheid bestaat om een gezamenlijk paviljoen te organiseren in hal 3.1 Er loopt thans een inventarisatie van de interesse van de AVAG-bedrijven.

“Vanwege de enorme belangstelling in energie-efficiëntie en automatisering in British Columbia doen veel bedrijven grote investeringen om bestaande kassen aan te passen of nieuw te bouwen. Zij zijn voortdurend op zoek naar innovaties om het rendement te verbeteren.”

2.5 Arbeidsmarkt

In 2022 zijn er 2 bijeenkomsten georganiseerd voor de projectgroep P&O. Tijdens de eerste bijeenkomst werd er ingegaan op de situatie rondom Corona en hoe bedrijven daarmee omgaan. Het vinden en behouden van personeel is een uitdaging voor de leden. Er wordt ook gesproken over een inspiratiesessie voor vacaturetekstschrijven en een traineeship dat samen met TNO en HortiHeroes is ontwikkeld. Tot slot wordt er vermeld dat er overleg is met Lentiz over samenwerking op het gebied van opleiding en scholing. Tijdens de tweede bijeenkomst hebben we de leden op de hoogte gebracht over de arbeidsmarktcampagne en de lopende zaken bij AVAG, zoals HortiTalent die tijdens de GreenTech wordt georganiseerd voor het aantrekken van studenten naar de beurs.

Young AVAG

AVAG initieert in 2019 het programma Young AVAG. Het is een programma exclusief voor de high-potentials van de AVAG-leden. Een tweejarig programma voor jonge talenten waar "Groeien" centraal staat. Groeien in competenties, in vaardigheden, maar zeker ook inhoudelijk.

Aan bod komen thema's die van nut zijn voor de toekomst van de AVAG bedrijven én de talenten: clustervorming, de tuinbouwketen, investeringsklimaat en bedrijfsvoering, technologie en innovatie, duurzaamheid en energie, leiderschap en persoonlijke ontwikkeling. Het programma is erop gericht talenten te boeien en te binden aan de sector. Daarnaast biedt het mogelijkheid om het netwerk te versteken.

Om in verbinding te blijven en het netwerk van de jonge talenten te versterken is er in november succesvol een Alumni event georganiseerd. Hier kwamen de drie lichten op een informele manier bij elkaar om kennis te maken met de Green Village aan de TU in Delft en voor een Jeu de Boule toernooi.

Young AVAG 2

Young AVAG 2 heeft het officiële programma in november afgerond. Het jaar begon met een bijeenkomst over persoonlijkheidstypes, feedback, observatie en communicatie. Onder het mom van inspiratie uit andere sectoren hebben we een Superjachtenbouwer bezocht. Ook het thema energie en aardwarmte kwamen langs, net als verschillen in leiderschapsstijlen en rollen. De deelnemers zijn met elkaar en met de verschillende sprekers uit de sector het gesprek aan gegaan over leiderschap, ondernemen en ontwikkelingen. Het hoogtepunt van het jaar was zonder twijfel de trip naar California. Een vol programma over innovatie, ondernemerschap, investeringen, culturele verschillen, de voedselketen en de positie van de sierteelt. De trip heeft de deelnemers geïnspireerd, aangezet tot reflectie, hun netwerk vergroot en voor en hechte onderlinge band gezorgd.

Young AVAG 3

Young AVAG 3 is een groep van 15 nieuwsgierige en ambitieuze young professionals, zij zijn gestart in april 2022 met hun tweejarig traject. De deelnemers hebben kennis gemaakt met het tuinbouw(techniek)cluster, met de historie van de tuinbouw, de tuinbouwtechniek en uiteraard met elkaar. Ook hebben er bijeenkomsten plaatsgevonden met de thema's innovatie & automatisering en de positie van verdeling in het tuinbouwcluster. De groep heeft onder andere de WUR, de DAF-fabriek, Kind Technologies en Koppert Cress bezocht. Het komende jaar volgen meer onderwerpen gerelateerd aan de tuinbouwketen en een flinke dosis persoonlijke ontwikkeling, reflectie en feedback.

"Young AVAG is een programma exclusief voor de high-potentials van de AVAG-leden". Een tweejarig programma voor jonge talenten waar "Groeien" centraal staat."

HortiTech Innovation Traineeship

Het is voor de individuele AVAG-bedrijven lastig om hoog opgeleid personeel aan te trekken. De belangrijkste oorzaak is de onbekendheid met de sector. Pas afgestudeerden worden daarom verleid met een 2-jarig traineeship waarbij zij 3x aansluitend 8 maanden aan het werk gaan bij 2 AVAG-bedrijven en TNO. Zo maken zij kennis met de sector en kunnen zij een persoonlijk ontwikkelingsprogramma volgen. De bedrijven komen in aanraking met enthousiaste mensen die pas zijn afgestudeerd en dus relevante actuele kennis meebrengen. Hopelijk blijven deze trainees na deze 2 jaar werkzaam in deze sector. '.

In 2022 volgden Rik Gitzels en Anouk van Beelen dit traineeship.

Aantrekken nieuw talent

AVAG gaat samen met HortiHeroes, Glastuinbouw Nederland, Handel Groeit en World Horti Center de komende drie jaar aan de slag om hoogopgeleide talent te enthousiasmeren, ontwikkelen en binden aan de sector. (<https://www.avag.nl/nl/nieuws/avag-zoekt-nieuw-talent/>)

In totaal zijn er dit jaar 18 events georganiseerd waarmee 663 studenten zijn bereikt. 25 Rolmodellen hebben hier een vrijwillige bijdrage aan geleverd.

"AVAG gaat samen met diverse bedrijven de komende drie jaar aan de slag om hoogopgeleid talent te enthousiasmeren, ontwikkelen en binden aan de sector."

HortiTalent

Om studenten kennis te laten maken met de ontwikkelingen in de glastuinbouwtechniek, is het programma HortiTalent georganiseerd. Ruim 100 scholieren en studenten van het MBO, HBO en WO brachten een bezoek aan de Greentech in Amsterdam. Na een presentatie van de AVAG en TNO liepen zij een route over de beurs waarbij verschillende AVAG-stands werden bezocht. Na het inleveren van de stempelkaart ontvingen zij een gadget. De deelnemende AVAG-bedrijven en de betrokken opleidingen waren zeer enthousiast. Daarom wordt dit programma in 2023 verder uitgerold.

Seminar Modernisering arbeidsvoorwaarden

Veruit de meeste leden worden op dit moment geconfronteerd met krapte op de arbeidsmarkt. Hoe word en blijf je als werkgever aantrekkelijk op de veranderende arbeidsmarkt? En niet alleen aantrekkelijk, maar ook wendbaar? Daarom organiseerde AVAG op 29 september de bijeenkomst Modernisering Arbeidsvoorwaarden. Jeroen Peeters (managing partner van DPO2) deelde zijn expertise op dit gebied. Tijdens de bijeenkomst was er aandacht voor hybride werken, duurzame inzetbaarheid en veranderende beloningsmodellen.

Arbeidsmarkt campagne

Tijdens de bijeenkomst P&O is het idee voor de arbeidsmarktcampagne ontstaan. HOKRA heeft het concept voor de arbeidsmarktcampagne ontwikkeld, die tot stand is gekomen na brainstorm sessies en feedback van AVAG leden. Het doel van de campagne is om krachten te bundelen en de branche aantrekkelijker te maken door te laten zien wat er gebeurt in Greenhouse Tech en de diversiteit aan functies en vacatures. Het idee is om een site te bouwen en leden uit te nodigen om openstaande vacatures te delen

2.6 Innovatie

De AVAG-bedrijven hebben wereldwijd een vooraanstaande positie. Innovatie is belangrijk om deze positie te handhaven. Ieder bedrijf kiest daarbij zijn eigen richting en prioriteiten. In de pre-competitieve sfeer werken de bedrijven samen in de stichting Hortivation. Hortivation is in het verleden opgericht door de AVAG en nog steeds vervult de AVAG een regisseursrol en zijn er nauwe banden. Om de link met de programma's van de AVAG en Hortivation te borgen, hebben 2 AVAG-bestuursleden zitting in het bestuur van Hortivation: Frank Boers en Richard Vialle. Annie van de Riet is directeur van Hortivation. Het secretariaat van de AVAG vervult ook het secretariaat van Hortivation. Harmen van Dam is innovatiemanager en coördineert het innovatieprogramma.

Hortivation

De stichting ambieert een bundeling van krachten met betrekking tot kennismanagement en innovatie binnen de tuinbouw technologie sector.

De stichting heeft de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Consolideren huidige stevige positie met software voor constructieberekeningen.
2. Regie van Hortivation voor wat betreft infrastructurele zaken zoals normen, standaarden, security etc.
3. Faciliteren van bedrijven met tools zodat zij een internationale toonaangevende positie kunnen innemen op het gebied van innovaties.

Het zevenkoppige bestuur is allen verbonden aan de sector. Daarmee heeft Hortivation korte lijnen en veel inhoudelijke kennis.

Het secretariaat:

Annie van de Riet
Directeur

Harmen van Dam
Innovatiemanager

Debbie Enthoven
Office Manager
per 01 november 2022
(voorheen Melissa Bontekoe)

Lianne Berkhoudt
Communicatie
per 1 september 2022
(voorheen Lindy van der Drift)

Het bestuur van Hortivation bestaat uit:

Martin Steentjes
Van der Hoeven
Voorzitter

Dave Fennema
Dalsem
Vice voorzitter

Bart Stengs
Achmea
Secretaris/Penningmeester

Frank Boers
Boal

Marco van der Velden
Berg Hortimotive
Sinds september - Artechno

Ron Arensman
Kubo

Richard Vialle
Kind Technologies

Het jaar 2022 kent voor Hortivation belangrijke mijlpalen. Allereerst zijn we gestart met een nieuwe vormgeving van de innovatieprojecten. Bedrijven hebben zich ingeschreven voor de innovatieprogramma's Data Driven Building en Data Driven Growing, waarbinnen verschillende use cases zijn uitgevoerd. Beide programma's bouwen voort op de basis data-infrastructuur, waarvan een gezamenlijke datarotonde (de Hortivation Hub) en gemeenschappelijke taal (de Common Greenhouse Ontology) de belangrijkste onderdelen zijn.

Enkele resultaten die in deze innovatieprogramma's in 2022 zijn gerealiseerd:

- De bouw van de Hortivation Hub door Sobolt. De Hub is nu klaar voor gebruik en in 2023 zullen de Hortivation-applicaties (Casta, WSL, Kasvent, en SIOM) en systemen van bedrijven worden aangesloten.
- De ontwikkeling van het prototype van het Kas Informatie Systeem waarmee kasgegevens centraal beheerd kunnen worden en de samenwerking met onderleveranciers en andere bij de bouw betrokken partijen wordt gefaciliteerd.
- Het bouwen van een dashboard, de Kas Prestatie Monitoring, in het platform van Blockbox om de homogeniteit van het kasklimaat te monitoren in verschillende kassen van Dalsem en Maurice Kassenbouw.
- Het opstarten van een innovatieproject met WUR, Delphy, VAA en TNO om digital twins van ras, kas, en gewas te combineren en zo energiezuinige teeltstrategieën te bepalen.

Roadmap 2022 - 2027

Eind 2022 is door Hortivation en TNO een Roadmap 2022-2027 opgesteld. De ambitie die hierin wordt uitgesproken, luidt als volgt: In 2027 is het Nederlands Toeleverend Cluster gerespecteerd leverancier van schaalbare 'Adaptive & Autonomous Growing Systems'. Hortivation zet hiervoor de wereldwijde standaarden op het gebied van kasconstructies, digitale infrastructuur, systeemprestaties en duurzaamheid.

In 2022 zijn belangrijke stappen gezet die de komende jaren een vervolg zullen krijgen om de uitgesproken ambitie daadwerkelijk te realiseren!

“Er is een innovatieproject opgestart om digital twins van ras, kas en gewas te combineren en zo energiezuinige teeltstrategieën te bepalen.”

2.7 Kwaliteit

AVAG-bedrijven hanteren een kwaliteitsstandaard. Deze zijn vastgelegd in de ISSO-handboeken 86, 87 en 88. Op deze handboeken zijn de BRL's 8000 en 8001 gebaseerd. Bedrijven kunnen zich laten auditen op basis van deze BRL's en zo een HortiQ-certificaat bekomen. Daartoe heeft de AVAG in het verleden de stichting HortiQ opgericht. De AVAG vindt deze regisseursrol van groot belang omdat bedrijven zo gebruik kunnen maken van een onafhankelijk en transparant kwaliteitssysteem.

De ISSO-handboeken zijn aan herziening toe. In dat kader is een aantal projectgroepen gestart zoals LED, warmteopslagtanks en stalen funderingspalen. De output van deze werkgroepen zal in 2023 worden gebruikt voor de update van de ISSO-handboeken.

Om dezelfde reden heeft de AVAG een arbo-catalogus opgezet die is geaccordeerd door de Arbeidsinspectie. In een arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers op eigen initiatief hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften van de overheid voor gezond en veilig werken.

De projectgroep Kwaliteit kwam in 2022 in maart bijeen en besprak daar o.a. onderstaande onderwerpen.

HortiQ

2022 kenmerkt zich door bijzondere marktomstandigheden (Oekraïne, energie). Voor HortiQ was dat reden om het gelanceerde programma; "HortiQ Next Level" met kracht door te zetten en zeker ook meer en meer naar de behoefte van de buitenlandse eindklanten te kijken. Met de werkgroep van toonaangevende kassenbouwers is dan ook verder gewerkt om het HortiQ label breder onder de aandacht te brengen. Het wordt ook steeds duidelijker dat de internationale investeerder meer naar kwaliteitssystemen vraagt en de inhoudelijke beschrijving van de kwaliteit binnen het HortiQ systeem ook steeds meer gaat waarderen en in een aantal gevallen er zelfs omvraagt.

"De ISSO-handboeken zijn aan herziening toe. In dat kader is een aantal projectgroepen gestart."

De partner Achmea/Hagelunie is in 2022 ook nauw betrokken geweest bij het verder vormgeven van de uitgangspunten voor het HortiQ 8000 en 8001 label. De ambitie voor 2025 is om het HortiQ label als een garantie voor bedrijfscontinuïteit van het gehele groeisysteem (kas plus installaties) te kunnen profileren. Daarom wordt er aan gewerkt om gesloten toeleveringsketens in samenwerking met de turnkey kassenbouwer op te zetten, zodat HortiQ een belangrijke bijdrage levert aan de bewijsvoering van een goed kwaliteitsniveau! Overigens komt hierbij ook de vraag van de grote wereldwijde herverzekeraars steeds duidelijker op ons bordje als sector om een tot in detail gecertificeerd kwaliteitssysteem te handhaven als sector.

We zien een sterk toenemende trend in deelname aan het HortiQ systeem. In 2022 is met ca 30 bedrijven in Nederland hierover gesproken en zijn een groot aantal van hen voorbereidingen voor de eerste Audit aan het treffen. Concreet zijn in 2022 zes nieuwe bedrijven toegetreden, waar onder kassenbouwer Horconex, en ook verschillende toeleveranciers als Genap en Ridder.

Ook met Kiwa en de adviseurs IMR en IMC zijn gesprekken gevoerd om de aansluiting tussen ISO 9001, van niet door Kiwa geauditeerde bedrijven en HortiQ te stroomlijnen. Hierover zijn nu afspraken gemaakt, zodat ook bedrijven met een ISO 9001 label sneller het HortiQ label kunnen verkrijgen

Het bestuur van HortiQ bestaat uit:

Harm Maters
(Extern) voorzitter

Annie van de Riet
AVAG
Vice voorzitter

Bart Stengs
Achmea
Secretaris (vanaf juni 2020)

Peter Spaans
Van der Hoeven
Penningmeester

Arjan Flikweert
Combicoop

Martin Helmich
Hoogendoorn Growth
Management

Bert van Ruijven
Arcadia chrysanten

"Het wordt steeds duidelijker dat de internationale investeerder meer naar kwaliteitssystemen vraagt en de inhoudelijke beschrijving van de kwaliteit binnen het HortiQ systeem ook steeds meer gaat waarderen en in een aantal gevallen er zelfs omvraagt."

3 Financiën

3 Financiën

De financiële administratie wordt door Alfa Accountants ingevoerd in hun boekhoudpakket (ImuisOnline). De jaarrekening is gemaakt door Alfa Accountants.

De inkomsten van de vereniging bestaan uit contributie en entreegelden. De grootste kostenposten zijn de kosten van de externe voorzitter en het secretariaat. Projecten worden zoveel mogelijk gefinancierd door projectrekeningen waarvoor op de balans een voorziening is getroffen.

Om te komen tot een update van de ISSO-kwaliteitshandboeken wordt een opnieuw een reservering gemaakt. Diverse werkgroepen hebben deze update in 2022 voorbereid. In 2023 zal dit traject met een extern bureau een vervolg krijgen.

In 2023 bestaat de AVAG 60 jaar. Geheel volgens traditie zal er een lustrumreis worden georganiseerd. Om deze te kunnen bekostigen, wordt een aanvullende reservering gedaan.

Het jaar 2022 kon worden afgesloten met een klein positief resultaat. Het resultaat zal worden toegevoegd aan de algemene reserves.

“Het jaar 2022 kon worden afgesloten met een klein positief resultaat. Het resultaat zal worden toegevoegd aan de algemene reserves.”

4 Ledenactiviteiten

4.1	Werkgroepen	25
	Kassenbouw	25
	Installatietechniek & HLC	25
	Handling Logistiek en Control	
4.2	Projectgroepen	25
	LED	25
	Warmteopslag tanks	26
	Stalenfundatiepalen	26
	Arbocatalogus	26

4 Ledenactiviteiten

AVAG wil een netwerkorganisatie zijn. De aangesloten bedrijven zijn actief in hetzelfde domein. Het is daarom goed om elkaar te ontmoeten en kennis uit te wisselen. Daartoe organiseert de AVAG vele bijeenkomsten zoals de ALV's, de werkgroepen, diverse projectgroepen, de ledendag, en vele webinars en seminars. Hier volgt een bloemlezing van de activiteiten in 2022.

4.1 Werkgroepen

Kassenbouw

De eerste werkgroep KAS werd gehouden tijdens HortiContact in Gorinchem. De wereld is flink veranderd. Mede door de hoge energieprijzen is de vraag in Nederland weggevallen. Daarnaast zijn de toevoer van materialen, levertijden en fluctuerende prijzen een grote uitdaging, maar worden ook als kansen gezien. De deelnemers worden bijgepraat over HortiQ, Hortivation, het Hortivation point en de voortgang van de innovatieprogramma's. Door een selecte groep wordt een aanbeveling inclusief richtlijnen geschreven over het gebruik van stalen fundatiepalen. Deze zullen ook worden toegevoegd aan ISSO88.

Tijdens de tweede bijeenkomst van werkgroep KAS waren we welkom bij Havecon. De sfeer is gematigd positief. De prijsstijgingen hebben een vertragend effect op de markt en daardoor duurt het traject van offerte naar oordeel langer. De staalprijzen zijn weer gestabiliseerd. Ook in dit overleg zijn de leden op de hoogte gebracht over HortiQ, de ISSO handboeken en de innovatieprogramma's van Hortivation. Bij interesse in een beginnerscursus wordt vanaf 8 aanmeldingen een nieuwe cursus gestart. Een training voor gevorderden kan worden ontwikkeld als ook hier voldoende animo voor is.

Installatietechniek & HLC (Handling Logistiek en Control)

Dit jaar is de bijeenkomst voor de werkgroep Install & HLC één keer doorgegaan. We waren tijdens deze bijeenkomst welkom bij Havatec. In het bijzonder werd gesproken over de situatie in Oekraïne. De bedrijven hebben hun mensen in veiligheid gebracht. Er werd genoemd dat het niet is toegestaan om materialen die ook kunnen worden ingezet voor militaire doeleinden naar Rusland te exporteren. De ARBO catalogus wordt dit jaar geüpdatet. Het concept is inmiddels klaar en wacht op goedkeuring vanuit de Nederlandse vakbond FNV.

4.2 Projectgroepen

Om kennisuitwisseling tussen de AVAG-bedrijven te bevorderen zijn diverse projectgroepen ingesteld: MarCom, P&O, internationalisering en Kwaliteit. De betreffende professionals van de AVAG-bedrijven kunnen deelnemen aan deze projectgroepen. Onderwerpen komen vanuit het secretariaat maar worden steeds vaker ook aangedragen door de deelnemers.

LED

In de tuinbouw wordt steeds vaker gebruik gemaakt van Ledverlichting. Soms wordt deze verlichting aangebracht in een bestaande kas, soms meteen meegenomen in een nieuwbouwproject. Deze verlichting stelt andere eisen aan het elektra. De betrokken AVAG-bedrijven overleggen met elkaar om tot eigen regelgeving op dit punt te komen. Gekeken wordt naar zowel de installatie zelf als naar het benodigde onderhoud. Het streven is om tot een protocol te komen dat wordt opgenomen in de ISSO-handboeken.

“In het bijzonder werd gesproken over de situatie in Oekraïne. De bedrijven hebben hun mensen in veiligheid gebracht.”

Warmteopslag tanks

Dit jaar is de projectgroep Warmteopslag tanks drie keer bij elkaar gekomen. AVAG heeft de projectgroep Warmteopslag tanks opgericht om als sector richtlijnen op te stellen voor het bouwen en onderhouden van warmteopslag tanks. In de projectgroep zitten Kassen- en tankbouwers en isolatie en beveiligingsleveranciers. Deelnemende bedrijven is gevraagd om na te gaan wat er in de huidige ISSO 86 staat over hetgeen waar zij bij betrokken zijn en aan te geven wat er ontbreekt en aangevuld zou moeten worden. De twee betrokken tankleveranciers onderzoeken wat er concreet haalbaar is over de uitvoering volgens EN 14015 (Deze norm is geen wetgeving, maar een richtlijn). Het doel is om tot een update te komen van de ISSO-handboeken op dit punt.

Stalenfundatiepalen

Eind 2020 is deze projectgroep opgestart naar aanleiding van meldingen uit de branche en de verzekering dat er gevallen zijn van aangetaste stalen fundatie palen. Het voorstel was om eerst een lab test uit te voeren van de huidige toepassingen. Naar aanleiding hiervan zou een testplan worden opgesteld. Helaas voldoen alle toepassingen in het lab en vertraagt deze uitkomst nu de voortgang van het onderzoek. Vermoedelijk ligt de bronoorzaak in de kas zelf, wat kan betekenen dat het onderzoeksveld groter moet. Het nieuwe voorstel is om projecten te bezoeken en mogelijke bronoorzaken te achterhalen om zo tot een advies te komen voor een duurzame oplossing. Dit advies zal worden vastgelegd en daarna worden voorgelegd aan de leden van de werkgroep Kas met uiteindelijk doel om dit in de ISSO-boeken te laten opnemen.

Arbocatalogus

In 2010 heeft de AVAG een Arbo-catalogus opgezet. De catalogus, die is goedgekeurd door de Nederlandse Arbeidsinspectie, wordt als toetskader gebruikt bij een arbeidsongeval in de sector. In 2020 zijn wij in samenwerking met IMR gestart met de update van de Arbo-catalogus. Het concept is inmiddels klaar en wachten momenteel op goedkeuring vanuit de Nederlandse vakbond FNV. Hierna vind de laatste check plaats bij de bedrijven en zal het worden ingediend bij de Nederlandse Arbeidsinspectie van het Nederlandse Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

“Het nieuwe voorstel vanuit Projectgroep Stalenfundatiepalen is om projecten te bezoeken en mogelijke bronoorzaken te achterhalen om zo tot een advies te komen voor een duurzame oplossing.”

“In een arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers op eigen initiatief hoe ze zullen voldoen aan doelvoorschriften van de overheid voor gezond en veilig werken.”

5 Communicatie

5.1	Netwerkbijeenkomsten	29
	Nieuwjaarsbijeenkomst	29
	Inspiratiesessies	29
	Vacatureteksten schrijven	29
	AVAG Ledendag	29
	Young AVAG Alumni dag	29
	Future Trends & Innovations	30
	<i>The next step in horticulture technology</i>	
	Let's Connect	30
	Inspiratiesessies Seminar Servitization	31
	<i>Greenhouse Technology as a Service</i>	
5.2	AVAG Activatie	31
	Website	31
	Social	31
	Mailings	31
	In de media	31

5 Communicatie

5.1 Netwerkbijeenkomsten

Nieuwjaarsbijeenkomst

Begin januari organiseerde wij een online nieuwjaarsbijeenkomst. Rabobank (rene Gomersbach) gaf de leden een update over Trends binnen de glastuinbouw.

Inspiratiesessies

Sinds 2021 organiseren wij inspiratiesessies. Deze (gratis) sessie worden aangeboden aan de leden als ondersteuning op verschillende vakgebieden. Na de sessies kan je je opgeven voor een vervolg workshop samen met andere leden.

Vacatureteksten schrijven

Voor veel leden was het in 2020 een grote overstap naar het digitale domein. Aangezien er steeds meer fysieke activiteiten overgaan naar digitaal, willen wij de leden helpen het bedrijf, product en innovatie zo goed mogelijk digitaal te presenteren.

Daarom organiseerden wij in januari de inspiratiesessie 'Online spreken en presenteren met impact'. Krachtige (online) communicatie begint bij de inhoud van je verhaal. Als je online de aandacht wil, moet je jezelf en je bedrijf of product zo krachtig mogelijk neerzetten. In deze interactieve inspiratiesessie gaven de professionele trainers van Great Communicators handvatten hoe je een krachtige en overtuigende online pitch opbouwt in vier eenvoudige stappen.

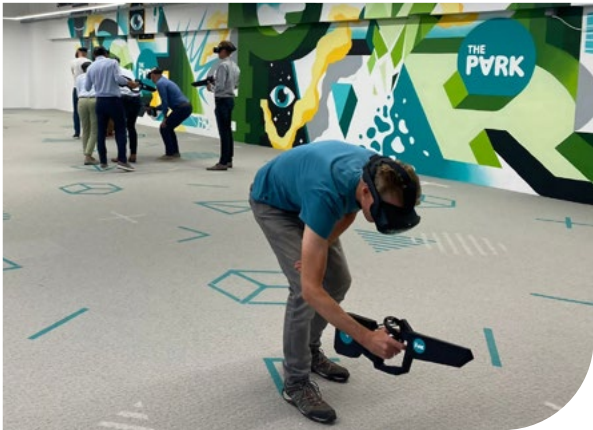
AVAG Ledendag

directie- en MT-leden gingen we op pad in Den Haag. Na een welkomstwoord van voorzitter Annie van de Riet begon het programma met VR Games bij The Park Playground. Meerdere SWAT-teams slaagden erin om de virtuele bankoverval te beëindigen. Voor zowel de deelnemers als de teams aan de zijlijn was het een waar spektakel. Hierna vervolgden we onze weg naar Capriole Café voor een heerlijk diner!

Young AVAG Alumni dag

Op 30 juni organiseerden wij de Young AVAG Alumni dag. Doel van deze dag is om te netwerken met (oud) Young AVAG deelnemers in een informele setting.

Na een rondleiding door de Green Village in Delft, hét fieldlab voor duurzame innovatie in de stedelijke omgeving stond er een jeu de boules toernooi op het programma. 8 teams streden om de AVAG wisselbokaal! Grote winnaars van de dag Tico van Leeuwen (Grodan) en Vera de Jong (Florpartners).

Future Trends & Innovations, the next step in horticulture technology

Dit jaar organiseerde wij maar liefst 2 Future Trends & Innovations- events. 1 in april en 1 in december

Het Future Trends & Innovations Event in het World Horti Center op 12 april was een vervolg op een bijeenkomst in december en trok 120 deelnemers. De keynote speaker Daan Kersten, mede-oprichter van Brainport Industries en CEO van PhotonFirst, sprak over hoe hightechbedrijven in de regio samenwerken op technologieontwikkeling en wat bedrijven in de greenhouse technology hiervan kunnen leren. Kersten gaf zijn visie op samenwerking en benadrukte het belang van afspraken maken over protocollen, opslaan en ontsluiten van data, eigenaarschap en beveiliging, met een onafhankelijke regisseur als goede voorwaarde. De parallel sessies richtten zich op concrete innovatieprojecten zoals kunstmatige intelligentie en duurzame tuinbouwsystemen. Deelnemers kregen ook een rondleiding door de Proeftuin Autonoom Telen (een samenwerking tussen TNO, Hortivation en Vertify), hier werd duidelijk dat diverse bedrijven bezig zijn applicaties te ontwikkelen zijn op de Hortivation Hub. Ook werd het Hortivation Point weer onder de aandacht gebracht.

Op 1 december was Cora van Nieuwenhuizen, voorzitter van Energie-Nederland, de keynote speaker tijdens het event Future Trends & Innovations, the next step in Horticulture Technology. Dit jaarlijkse event stond in het teken van het thema ‘Hoe innoveren we de energiecrisis uit?’. De voormalig minister van Infrastructuur en Waterstaat benoemde de noodzaak om samenwerking te intensiveren en de grote bijdrage die de glastuinbouwsector in de energietransitie kan leveren. Het Future Trends & Innovations event in het World Horti Center trok met 180 deelnemers een record aantal bezoekers.

Let’s Connect

AVAG, Dutch Greenhouse Delta, HortiHeroes en World Horti Center zijn gestart met kenniscafé Let’s Connect. Onder deze noemer trekken de organisaties samen op in de organisatie van maandelijkse netwerkbijeenkomsten voor en door professionals en ondernemers binnen en buiten de tuinbouwsector. Hierdoor komen kennis, kunde en netwerk van de organisaties samen ten gunste van de Food & Flower sector.

Inspiratiesessies Seminar Servitization: Greenhouse Technology as a Service

Servitization is in veel sectoren de katalysator van innovaties en nieuwe verdienmodellen. Ook voor toeleveranciers in de tuinbouwsector biedt servitization kansen! Op 1 november organiseert AVAG het seminar Greenhouse Technology as a Service op de Lely Campus.

We presenteren tijdens het seminar het AVAG Servitization Framework: een concreet stappenplan om servitization in uw eigen bedrijf handen en voeten te geven dat samen met Erasmus Universiteit Rotterdam is ontwikkeld. Tevens vertelt Oscar Moers van Lely over toepassing van servitization in de melkveehouderij.

“Toekomstige omzet wordt bepaald door uw niveau van dienstverlening”, stelde keynote spreker Oscar Moers van Lely tijdens het seminar Greenhouse Technology as a Service. In een inspirerende presentatie nam hij ons mee op de weg langs predictive maintenance en full operational lease die Lely heeft doorlopen en waarbij servitization concreet gestalte kreeg. De focus op optimale dienstverlening binnen een duurzame relatie is de sleutel voor succes voor Lely, leverancier van melkrobots en geautomatiseerde systemen voor melkveehouders over de hele wereld.aldis Kromme.

“Toekomstige omzet wordt bepaald door uw niveau van dienstverlening.”

Ruim 40 deelnemers werden door Annie van de Riet, voorzitter van de branchevereniging AVAG en gastvrouw van het event, welkom geheten op de Lely Campus. Servitization blijft een relevant onderwerp voor de sector en biedt kansen op nieuwe business modellen, inzicht in de prestaties van producten bij klanten en een hogere klanttevredenheid.

Tijdens het seminar heeft Harmen van Dam het AVAG Servitization Framework gelanceerd. De uitdaging blijft om daadwerkelijk met servitization aan de slag te gaan en de eerste stap te zetten. Het AVAG Servitization Framework biedt die leidraad om servitization handen en voeten te geven in uw eigen organisatie.

5.2 AVAG activatie

Website

11k views
48k pagina’s
Top 3 landen: NL, USA, China

LinkedIn

1.542 + 490 followers
75 posts
Totaal 66k impressies

Mailings

12 Leden nieuwsbrieven
2 extra mailings tbv situatie Rus-Oek
377 abonnees + 13% vs '21
Gemiddeld opent 46% de nieuwsbrief

Media

7 persberichten

6 Partners in 2022

6 Partners in 2022

De AVAG werkt met een klein secretariaat. Om toch de doelstellingen te kunnen realiseren wordt nauw samen gewerkt met vele partners:

Notities

Colofon

Uitgever

AVAG
Europaweg 1
2672 ZX Naaldwijk
www.AVAG.nl

Producent

Panorama Studios
Warmoezenierstraat 5
2671 ZP Naaldwijk
www.panoramastudios.nl

© Uitgave maart 2023 | AVAG

Dit jaarverslag is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Toch kunnen we niet uitsluiten dat de geboden informatie, door welke oorzaak dan ook, onjuistheden bevat. Noch AVAG, noch de medewerkers persoonlijk, aanvaarden enige aansprakelijkheid, uit welken hoofde dan ook, voor enig gevolg rechtstreeks of indirect voortvloeiend uit het gebruik ervan.

AVAG

GREENHOUSE TECHNOLOGY CENTER

